

* LUČKA *

VERSKI LIST ZA MLADINO
* 1941-XIX 1942-XX *

NASI · RAJNI · PRIJATELJSKI

† MIKEC ANKA,

učenka 2. razr. v Šmihelu pri Novem mestu.

Imeli smo sestrico, lepo cvetko v našem Marijinem vrtcu, a zdaj je ni več... Sredi letošnjih velikih počitnic je posegla smrt med naše cvetke in utrgala nam je tako lepo, mlado in ljubko cvetko Anko. Zajokali so njeni dobri starši, sestrici in mali bratcu, žalostne smo bile vse njene tovarišice. V torek, dne 15. julija, smo jo spremili na pokopališče. Anka je bila dobra deklica. Kako rada je prihajala v Marijin vrtec in Jezuščka je večkrat prejemale v svoje nedolžno srce. Vse je imela rada: očka, mamico, bratca in sestrici in součenke. Bog pa je imel tudi njo rad in jo je poklical k sebi v nebeško veselje, zdaj se že raduje in veseli pri svoji nebeški Mamici Mariji. To nas tolaži in to naj tolaži žalostne starše, da je Anki zdaj v nebesih lepo.

Dekliška ljudska šola v Šmihelu pri Nov. mestu.

Otroci! Zmolimo za umrlo Mikec Anko in za vse rajne Lučkarje in Lučkarice: zdravamarija in Gospod, daj jim večni pokoj.

LETO VII.

FEBRUAR 1942-XX

ŠTEV. 5

Pivek Janez:

Mladič Jezus v Nazaretu.

V božični dobi se spominjamo Jezusovih otroških in mladostnih let. Ni nam mnogo znanega iz Gospodove mladosti, a kar vemo, zadostuje, da nam ostane Jezus najlepši in najvzvišenejši zgled in vzor, kako moramo tudi mi živeti, da pridemo nekoč k Njemu.

Potem ko sta Jožef in Marija Jezusa našla v jeruzalemskem templju, sta ga peljala nazaj v Nazaret in tam je Jezus živel do svojega tridesetega leta. Rastel je ob strani obeh najsvetejših oseb, kot čudovita cvetka božja. Evangelij pravi, da jima je bil pokoren. Ubogal je svojo Mamico, z obraza ji je hotel brati njene želje in otroško vdano ji je pomagal pri njenih hišnih opravilih. S svojim rednikom Jožefom sta izdelovala mizarske izdelke ali hodila svojim rojakom popravljat polomljeno poljsko orodje.

Z zaslužkom je Marija kupovala žito in mleko, sir in sadje in včasih za priboljšek tudi kos jagnjetine. Kruh je pripravljala božja Mati sama. Žito je mlela ob večernih urah v domačem ročnem mlinčku, zjutraj pa je mesila male hlebčke in jih vlagala v peč pod žerjavico. Ob času obeda so vsi trije sedeli na tleh ob

majhni mizici, na kateri je stala velika čaša, ki je vsem služila, da so pili z nje vodo ali iz sadja stisnjen sok. Majhna in temna je bila sobica, kajti svetloba je prihajala samo skozi vrata.

Uboštvo, skromnost in celodnevno trdo delo je vladalo v tem siromašnem bivališču, toda kako bogastvo ljubezni, miru in svetosti!

Jezus je sličil svoji božji Mamici v njenem ponižnem obnašanju kakor v milini njenega glasu. Marija pa je občutila v svoji duši res žar ljubezni Srca božjega. S kako neskončno blaženostjo se je oziral Jožef na svojega rejenca, učlovečenega Boga samega. S kako nedopovedljivo ljubeznijo mu je zrl v nebeške oči, s katerih je odsevala večna resnica. Kaka nepopisna tiha sreča je vladala v tej nazareški hišici.

Jezusa so ljubili otroci njegove starosti in rad se je z njimi igral, ko je bil še majhen. Z njimi je hodil ob sobotah v sinagogo in z vnemo poslušal razlago božje besede. Pridno se je učil svetega pisma in se o njem razgovarjal s svojo Mamico.

Ob prostem času se je sprehajal po čudovito pisanih lokah in holmih nazareške okolice. Morda je včasih šel tudi ribarit v Genezareško jezero. Nikdar ni nihče z večjo ljubeznijo občudoval krasote božjega stvarstva kot Sin božji sam. Tako je rasel v modrosti in starosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh.

Zato pa, otroci, radi premišlujte mlada leta Jezusova in skušajte ga v vsem posnemati. Ljubite čistost in ponižnost in radi kot Jezus ubogajte svoje starše. Pa ne le ko ste majhni, tudi ko odrastete bodite z veseljem pokorni očetu in materi. Jezus je bil Bog, pa je ostal pokoren svojim staršem, dokler ni odrasel in začel javno učiti.

Tudi vi se radi učite zgodb sv. pisma in verskih resnic katekizma. In nikdar nikoli se ne branite nobenega dela in truda. Jezus bi si pri svojem napornem delu lahko pomagal s čudeži in vendar si je hotel s trdim delom zaslužiti vsakdanji kruh. Človek lahko postane velik in svet, čeprav v življenju opravlja nizka dela. Mladenič Jezus naj nam bo zgled, kako se varno potuje skozi življenje in nekoč srečno dospe k Njemu v nebesa.

V vrtu sreče.

*V svoji mladosti некоč
prišel sem do vrta lepega,
kjer zrela jabolka
so padala na tlà.*

*A, bratec moj, ta vrt
je ograjen bil in zaprt.
In kaj mi pomagalo je,
da sem s seboj košarico imel,
ko pa vstopiti nisem smel.*

*Nedavno pa tegà
prišel sem v drugi vrt —
na božji vrt in na stežaj odprt.
V tem vrtu ne vise
le rdeča jabolka raz veje.
V njem polno božjih je sadov,
darov ljubezni Kristusa brez meje,
da duša je vsa blažena
in se srce ti v rajski sreči smeje.*

Zgodbe naše ljube Matere!**5. Marijino oznanjenje in obiskanje.**

Pogosto smo že slišali, kako je nadangel Gabriel prišel Mariji oznaniti, da je ravno ona določena za Odrješnikovo mater. Gabriel je že davno prej preroku Danielu povedal, kdaj bo prišel Mesija na svet, pred nekaj meseci pa je duhovniku Zahariju obljubil sina Janeza. Zdaj pa isti angel prihaja k Mariji, ki je izmed vseh ljudi najbolj vredna, da postane Odrješnikova mati.

V Boga zamaknjena je bila njena duša, ko se soba naenkrat razsvetli in se pred njo pokloni božji poslanec. Vse njene visoke odlike našteje, ko ji pove, da je prav ona »blagoslovljena med ženami«. Kako vzdrhti Marijino srce ob teh besedah! Saj je vse življenje hrepenela, da bi kdaj

»Glej, dekla sem Gospodova...«

smela videti tisto presrečno ženo, ki bo Odrešenikova mati, in želela ji je kot dekla služiti do smrti, zdaj pa angel pravi: *»Ti si tista blažena žena... Ti si milost našla pri Bogu... Ti boš rodila božjega Sina!«*

Joj, kolikšno neizmerno čast ji napoveduje angel! Ona, ki je žena preprostega rokodelca — pa naj postane mati Jezusu, ki bo odrešil vesoljni svet in bo — božji Sin! Groza jo postane tolikšne časti in odgovornosti. Zato vpraša: *»Kako se bo to zgodilo?«* — In spet jo angel pomiri, da jo bo sam Bog Sveti Duh naredil za mater Jezusovo in da bo na čudežen način ohranil tudi njeno devištvost. Čudež bo naredil Bog zaradi nje, da bo mogla biti oboje obenem: nedolžno dekletko in božja mati. Gotovo je Bog hotel, da naj Marija postane zgled dekletom in materam.

Ko je slišala to pojasnilo in spoznala voljo božjo, je vdano in ponižno sklonila glavo in iz vsega srca rekla: *»Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!«* Kakšne čudovite stvari ji je angel povedal, a Mariji še na misel ne pride, da bi se morda zato povzdigovala. Dobro se zaveda, da imamo vse dobro od Boga in se moramo za vse njemu zahvaljevati; veseli in hvaležni moramo biti, ako nas Bog izbere za svoje orodje, ki bo pomagalo izvrševati božje načrte: dekletke in hlapci božji smo, in prav to je naša najvišja odlika. Marija nas tako uči!

Ugasnil je v sobici nebeški svit, poslanec božji je izginil, Marija ostane sama. In že ne misli nič več nase, ampak samo na novico, katero ji je angel povedal o njeni sorodnici Elizabeti: *»Tudi ona bo dobila dete, čeprav je že stara.«* Joj, kako bo Elizabeta vesela, saj je vse življenje hrepenela po otroku! Pa tudi strežbe in pomoči bo potrebovala, zato ji hoče iti Marija pomagat. *»Zato se je Marija odpravila, hitela čez gore v judovsko mesto, stopila v Zaharijevo hišo in Elizabeto pozdravila.«*

S kolikšnim spoštovanjem so jo na tej poti spremljali angeli in nadangeli, kako je od radosti vriskala vsa narava, koder je hitela mati samega živega Boga! *»Kakor pomla-*

Marija gre v gore.

danska luč, ožarjena s cvetjem rož in dolinskih lilij je stopala dolgo pot iz Nazareta skozi Jeruzalem in na zapad v kraj, ki mu danes pravijo Sv. Janez v puščavi. In kako je šele vriskalo Marijino srce od neskončne sreče: »O, čestitajte mi k moji sreči vsi, ki ljubite Gospoda! Ker sem bila namreč ponižna, sem postala Bogu všeč in me je izbral za mater njemu, ki je obenem Bog in človek!«

Ob Marijinem pozdravu je Bog Elizabeto razsvetlil, da je spoznala Marijino najvišjo čast, in vsa iz sebe od veselja je vzkliknila: »Ti si tista izmed žená blagoslovljena, ki boš rodila Odrešenika!« In še to je dostavila: »In blagoslovljen je sad tvojega telesa!« Blagoslovljeno tudi tisto

Marija pri Elizabeti.

dete, ki ga boš ti rodila, saj bo vsemu svetu odprlo vrata v nebesa.

Elizabeta pa je bila sveta žena, zato tudi iz srca ponižna. In že je hitela praviti: »Odkod meni čast, da prihaja k meni Mati mojega Gospoda! O Marija, blagor ti, da si verovala, kar ti je povedal angel, kajti vse se bo izpolnilo.«

Marija pa je molče strmela v svojo ljubo sorodnico. Saj je zdaj spoznala, da je njeno skrivnost Bog povedal tudi Elizabeti. Oh, zdaj torej sme govoriti o svoji skrivnosti, zdaj sme na ves glas in vpričo vseh zahvaljevati dobrega Boga. Kakor mogočen ogenj privre iz njenega srca prelepa zahvala:

*»Moja duša poveličuje Gospoda
in moj duh se raduje
v Bogu, mojem Zveličarju.
Zakaj ozrl' se je na nizkost svoje dekle.
Glej, blagrovani me bodo odslej vsi rodovi...«*

Ta Marijin slavospev, ki mu pravimo Magnifikat, je privrel Mariji iz hvaležnega srca. Ne da bi se zavedala, je prerokovala veliko resnico: »Blagrovani me bodo odslej vsi rodovi!« Kdo ne ljubi, kdo ne časti Marije, če jo vsaj malo pozna! Prav tako je že Elizabeta preroško rekla: »Blagoslovljena ti med ženami!«

Jeločnik Niko: Čudež v puščavi.

Tiste dni se je bil zlobni Herod, ki ga je bil obsedel satan, zbal pripovedi modrih o Najvišjem Kralju. Sklical je svoje zveste in jim ukazal moriti. In morili so v Betlehemu in po vsej Judeji, morili tri dni in tri dolge noči in strašne morije ni bilo konca.

Angel Gospodov pa je sredi noči prebudil Jožefa, ki je bil svet mož iz hiše Davidove, z Marijo, božjo materjo, zaročen. In osedlal je oslico, posadil nanjo mater in Dete in bežal.

Dolga je bila pot, skozi trnje in osat je vodila, po žgočem kamenju in pod pekočim soncem. Brez kruha in vode, zapuščeni in osameli so umirali nesrečni begunci.

Nekoč so prišli na svojem potu sredi puščave v oazo. Visoke palme so rasle tam, prijetna senca je ponujala svoj hlad. Vsa utrujena je sedla mati z Detetom pod drevo, da se odpočije.

Oči so ji gledale daleč po peščenem morju in z bridko žalostjo se ji je napolnilo srce.

»Kaj vam je storilo moje Dete,« so govorile solze iz njenih milih oči, »kaj jaz, nesrečna mati, da naju preganjate ko divjo zver?«

Grenke solze so polzele po nežnem licu in padale v pesek.

In glej čudo!

Kamor so padle solze, je privrel iz peska izvir čiste, mrzle vode.

Trpeča mati si je gasila žejo in blagoslavljala je kamen, ki ima več srca od ljudi.

Visoko gori v košatem vrhu mogočne palme je ugledala prelep sad tega drevesa. Zelela si ga je utrgati, da bi utolažila tesnobni glad, ki jo je dušil. A drevo je bilo visoko in datlji na njem skoraj nedosežni.

Pa se je vrh drevesa pripognil sam od sebe k svoji nebeški gospe in ji ponudil svoj sad. In Marija ga je utrgala, jedla in delila z Detetovim rednikom.

Tiha noč je legla na gluhe sipine, mesec je bil nočna lučka spečim beguncem.

Tam blizu se je potikal tolovaj, grdih oči, hudobnih misli in še zelšega srca. Sledil je siromakom, ki so bežali skozi brezkončno puščavo, da bi jih ponoči, ko bi spali, oropal in pobil.

Zdaj se je splazil v zelenico. Strahotno spačen mu je bil obraz, satan sam mu je ščuval misli.

Od žalosti so zatrepotali srebrni lunini žarki, veter je zapihal bolešno skozi košate vrhove, palme so v grozi stikale svoje glave, vsa priroda se je zgrozila nad zločincem, ki se je pripravljajl moriti njenega Stvarnika.

Že se je približajl redniku, ki je spal na pesku, z roko pod glavo za blazino. V mesečini je ugledajl Devico, ki je s svojim dihom ogrevala Dete. Dvignil je roko, ki naj zada smrt, a zdaj je naenkrat Dete razprlo oči in se nasmejnilo zlobnežu. Čudno mu je sijaj prelepi obraz, zlat sij mu je obkrožajl kodrasto glavico.

Tolovaju se je pobesila roka, padel je na kolena, udaril z glavo ob tla in se milo, milo razjokajl.

Šum je zbudil rednika in Devico.

»O, razpri se zemlja in požri me ogenj, nesrečneža!« je jokajl tolovaj in butajl z glavo ob tla.

»Kaj ti je, dobri mož? Zakaj jočeš?« se je zavzela Devica.

Tolovaj je dvignil svoj objokani obraz, ko je zagledajl milino v materinih očeh, ji je objel noge in s solzami izpirajl prah z njenih sandal.

»Vstani,« mu je rekel rednik, »vodi nas do pristave, koder dobimo ognja in kruha!«

Ponižno se je dvignil grešnik, sam je pomagal materi na živinče, prijel za povodec in jih vodil varno skozi samotno noč.

Do jutra so prišli do revne kočje. Vodnik se je ustavil in zajejajl:

»Tu je moj dom. Bodite mi gostje. Ženo imam in sina, ki je gobav.«

Oči so se mu srečale z Detetovimi, ki so ga gledale ljubko in odpuščajoče.

Svetla zora je vstajajla izza gora. Žena je odprla duri in čez prag je udrla v kočjo tisočera, nebeška luč.

»Žena,« je dejajl mož, »to so moji gostje; daj jim ognja in kruha. Vrzi jim slame, kajti trudni so. Pristavi vode, da mati okoplje Dete!«

In žena je poslušno hitela ubogati.

Rednik se je zahvalil neznancu za gostoljubje in zaklical blagoslov božji nad njegov dom. Oni pa se je sklonil in poljubil tla, kamor je stopila mati, ki je nesla Dete v kočjo.

Okopajla ga je in ga sveže povijla.

»Kje imaš ti svoje dete?« je vprašajla žena.

Tej so se orosile oči:

»Bolno je, gobe ima!«

Mati je položila svoje Dete ženi v naročje, sama pa se je sklonila nad revno zibko in vzela iz nje ženino dete.

Potopila ga je v vodo, kjer je prej okopala malega Jezusa, in ga izročila ženi.

In glej! Dete, ki mu je prej odpadalo gnilo meso, je bilo zdaj zdravo in lepo.

Neznanec in žena sta padla božjim begunom k nogam in jih zahvalila za dvojno milost. Šaj so jim vrnili očeta in ozdravili dete.

Tedaj se je zamajala vsa narava, ptice so zapele himno, veter je zavriskal veselo, sonce zasijalo toplo in puščava je vzcvetela, vse stvarstvo je hvalilo svojega Stvarnika, ki je bil skazal grešnim ljudem toliko milost...

O, da bi tudi nam mali Jezus, ki ga danes spet preganjajo skozi puščavo naših grehov, naklonil milost stanovitne vere in neomajne zvestobe Njemu in Njegovi sveti Cerkvi.

Kruh za konje.

Zofka je bila zelo snedena punčka. Mama je vedela, da ni dobro, če kdo preveč jé, ker to škoduje zdravju. Zato je Zofki prepovedala, da bi kar naprej jedla. Zajtrk,

kosilo, večerja in dve malici, to je čez in čez dosti za otroka in odraslega. Zofka pa je imela v tej stvari svoje misli in je pojedla vse, kar ji je prišlo pod roko in kadar koli je bilo.

Njena mama je imela navado, da je vsak dan ob dveh popoldne odhajala v konjski hlev in tam konjem za priboljšek dajala koščke kruha in soli. Zofkin oče je namreč gojil konje.

Zofka je hodila z mamo in nosila košaro s koščki prepečenca. Mama ji je prepovedala, da bi kdaj kak košček pojedla, ker je bil slabo zapečen in bi si lahko pokvarila želodec.

Vselej sta čisto nazadnje posladkali še ponije ali male konje. Tudi Zofka je imela svojega ponija, ki je bil majhen kakor osel. Temu je Zofka smela sama dati kruhek, pa ga je večkrat najprej malo odgriznila.

Nekega dne jo je še prav posebno mikalo, da bi kar ves ponijev košček sama pojedla. Zato ga je poniju ponudila tako, da ga je prav malo gledalo iz prstov. Mislila si je: »Ponij bo odgriznil toliko, kolikor se vidi, ostalo bo pa moje.«

Ponij pa je mislil po svoje. Ugriznil je košček, zraven pa prigriznil še Zofkine prste, da jo je hudo zbolelo in je začela teči kri. Ni pa si upala jokati, da se ne bi izdala.

Ovila si je prste z robcem in ta je bil takoj ves krvav. Skrila je roko pod predpsanik in mama ni opazila.

Pri večerji je pa Zofka le morala pokazati roko brez robca. Ker se pa rane še niso zacelile, je postala krvava vsaka reč, katere se je dotaknila: žlica, kozarec, kruh in prtiček. Mama je vse to hitro opazila.

»Kaj pa imaš na roki, Zofka?«

Zofka ni odgovorila.

»Ali si gluha? Vprašam te, odkod ta kri?«

»Iz — iz prsta.«

»Pa kaj imaš na prstu? Kdaj si se ranila?«

»Danes popoldne. Ugriznil me je moj ponij.«

»Nemogoče. Saj je krotak ko jagnje.«

»Ko sem mu dajala kruh, me je ugriznil.«

»Zakaj mu ga pa nisi dala na odprti dlani, kakor sem ti že tolikokrat rekla?«

»Držala sem ga s prsti, ko sem mu ga ponudila.«

»Ker si tako nerodna in tako neposlušna, odslej tudi svojemu konjiču ne boš več sama dajala kruha.«

Seveda je bila Zofka lepo tiho, se vsaj izdala ni. Mislila pa si je: Košaro bom pa le še lahko nosila in včasih izmaknila kak košček.

Drugi dan je zopet šla z mamo v konjski hlev in ji držala košaro s koščki kruha. Ko pa je mama gledala konje, je Zofka en košček izmaknila in ga vtaknila v žep. Kadar je mama ni videla, je malo odgriznila in jedla. Prišli sta do zadnjega konja, a košara je bila prazna. Konjar je odločno zatrjeval, da je pripravil natančno toliko koscev, kolikor je konj. Mama je pogledala Zofko in ta je brž pogoltnila še zadnji grižljaj ukradenega kruha; še prežvečiti ga ni več mogla. Seveda je mama precej vedela, zakaj je en košček zmanjkal. Konj je kopal s kopitom in rezgetal, a zanj kruha ni bilo.

»Snedenka grda! Samo da se ozrem proč, že ubogemu konju kaj ukradeš. Čeprav sem ti ta kruh že večkrat prepovedala, vendar ne ubogaš. Izgini v svojo sobo! Za večerjo boš dobila samo kruh, ker si zanj tako navdušena, da ga še konjem kradeš.«

Zofka je žalostno povесila glavo in odšla.

»Oho, oho,« jo je pozdravila služkinja Minka, »že spet žalostna? Kaj si pa spet naredila hudega?«

»Samo en košček konjskega kruha sem pojedla,« se je jokala Zofka. »Mislila sem, da mama ne bo opazila, ker je bilo koscev za celo košaro. In zdaj bom za večerjo dobila samo kruh.«

Služkinja jo je sočutno pogledala in vzdihnila. Zofko je razvajala. Zdelo se ji je, da je mama preveč stroga, zato jo je tolažila in njeno kazen večkrat olajšala. Ko so Zofki zvečer prinesli kos kruha in kozarec vode, je Minka bila jezna. Stopila je k omari, vzela iz nje lep kos sira in lonček kompota.

»Na, Zofka, pojej najprej ta sir s kruhom, potem boš dobila pa še kompot.«

Ko se je pa Zofka še obotavljala, ji je rekla: »Mama ti pošilja samo kruh, nič pa ni meni povedala, da ti ne bi smela kaj navreči.«

»Če me bo pa mama vprašala, ali sem še kaj drugega večerjala razen kruha, bom pa le morala reči...«

»Rekla ji boš, da sem ti jaz dala še sira in kompota in ti zapovedala, da poješ, ker sam kruh ni nobena večerja. Še v ječi imajo boljše. Ji bom že jaz povedala, kaj se spodobi, če me bo vprašala.«

Seveda služkinja ni ravnala prav, ker je Zofko drugače učila ko mama in ji zapovedovala, kar je mama prepovedovala. Zofka je bila mlada, sir ji je tudi dišal, zato je njo rada ubogala.

»Če boš še kdaj lačna, kar k meni pridi! Bom že vedno kaj našla, samo da ti ne bo treba jesti konjskega kruha.« Tudi to ji je Zofka prav rada obljubila.

Albina Zakrajšek:

Zgodba o ministrantu Tončku

»Kraljica miru!« — »Prosi za nas!« — »Marija k tebi, uboge reve...« pojo pevci. Tonček skoraj ni vedel, kdaj so litanije minile. Pri molitvah ni odgovarjal. Zdelo se mu

je, da ga nekaj za grlo drži. V glavi mu je kljuvalo. Zlata monštranca keruba, svečniki in rože, vse je zaplesalo pred njegovimi očmi. Kakor omamljen je prišel v zakristijo. Domov je šel po daljši poti, da bi ne srečal matere Jere, ki bi ga gotovo kar na cesti ozmerjala, če bi ga zagledala. Šel je h koči potuhnjeno kot kuža, ki se izmuzne gospodarju... V strešnem žlebu je vzel ključ in odprl vežna vrata.

Mati Jera je še molila v cerkvi in je ne bo tako brž domov. Morebiti bo šla še Franckovo staro mater obiskat, ki že pol leta leži v postelji in nikamor ne more.

Tonček se spravi nad naloge. Piše račune, ki mu prav nič ne gredo izpod rok. Vsak račun mora dvakrat ali tri-

krat na list napisati, pa se mu še ne ujemajo. Bučarjevemu Milanu, Majerjevima, Mihovemu Nandetu in sebi piše ne da bi vedel ali je prav ali ne. Potem se uči na pamet Cankarjevo berilo iz čitanke: »Velika maša«. Prebere berilo do konca in se spomni, da je tudi on danes bil v cerkvi in slišal: »Tebe Boga hvalimo,« pa je vendar tako žalosten. Ničesar se ni mogel naučiti. Legel je na klop. Koliko časa je spal, ni vedel. Zbudila ga je mati Jera: »Nesrečni otrok! Kakšne sem morala slišati zaradi tebe! Francovka me je ozmerjala kot psa! Je rekla, da ste tistega berača skoraj zadušili in še h kosilu nisi prišel! In kar v praznični obleki! Grdoba, jaz ti že pokažem!« Hotela je zamahniti z roko, pa je prestrašena opazila, da je njen rejeneč ves blede, in mu rekla: »Ali si kaj lačen?« »Nisem,« je pol tiho odgovoril Tonček.

»Čudno, da ni lačen,« mrmraje odide mati Jera v kuhinjo.

Drugo jutro je bila ura šest, ko je odšla na delo h Gorjančevim. V peči je pustila zajtrk za Tončka. Tonček se je okrepčal ter odšel v hlev in izpustil zajce, ki so se veselo razbežali po travi. Odvezal je kozo ter jo gnal na Gorjančevo gmajno.

Z njive ob potoku mu je zaklical sošedov Jernej: »Veš, tisti berač je bil res bolan. Čisto bel je bil in mrzel pa trd danes zjutraj. Naš ata so rekli, da bodo še sitnosti z njim.

Odnesli so ga v županov hlev.« »Saj sem jaz včeraj pravil, da je bolan, pa mi niso verjeli,« je dejal Tonček in odšel za kozo v hosto. Silno ga je bolelo, da je siromak umrl brez gospoda. Rad bi ga videl, zato je privezal kozo za hrast, sam pa je stekel čez gmajno proti županovemu hlevu in dalje do cerkve. Hotel je na vsak način, da bi dobil v župnišču vsaj eno svečo za siromaka. »Tonček, kdo ti je pa naročil za svečo?« ga je vprašal mežnar, ki je bil ravno

pri gospodu dekanu. »Kar sam sem šel, sedaj pa uredite vi, kakor veste in znate,« preplašeno odvrne Tonček in odhiti na gmajno. Hvala Bogu, koza je še zmeraj privezana za hrast. Popasla je vse grmovje okrog sebe in zdaj mekeče ter se trga iz vrvi. Tonček jo odveže in jo izpusti med grmovje. Nekaj minut kasneje se oglasi mrliški zvon. Tončku se zatemni pred očmi. Morda zato, ker je tako hitel v župnišče in nazaj. »Bog mu daj večni mir in pokoj,« je dejal Tonček in si obrisal mrzel pot z vročega čela. »Menda nisem bolan — še nikoli nisem bil bolan. Ko so po vseh hišah kašljali otroci in se zdravili z lipovim čajem, sem bil edinole jaz zdrav. Sedaj mi je pa tako čudno po vsem životu.«

Popoldne je šel Tonček v šolo. Pred poukom je razdelil zvezke vsem, katerim je napisal račune. Tudi šolske naloge so na skrivaj prepisovali od njega vsi tisti, ki so sedeli v njegovi bližini. To se jim je zdelo čisto naravno. Kadar je bil Tonček zaradi takih uslužnosti kaznovan, se je potem tisti, ki ni znal pravilno prebrati številke, ki jih je Tonček napisal, nekaj dni bolj potuhnjeno plazil mimo njegove klopi in mu molče porinil svoj zvezek. Toda danes se ni nihče zmenil zanj, razen mežnarjevega Tinčka in Joška, ki sta z njim v eni klopi sedela. Joško mu je potisnil v roko čitanko in začel drdrati na pamet »Velika maša«. Tončku je bilo všeč, saj mu včeraj ni šlo v glavo.

Okrog zadnje klopi so bili zbrani vsi drugi šolarji in šolarice. Bognarjev Francelj je prinesel s seboj v škatli živega slepca. Izpustil ga je po šoli. Gibčna živalca je iskala luknje, da bi se skrila vanjo. Otroci so vreščali in silili vanjo s svinčniki. Končno se je slepec naveličal šale. Zvil se je v svitek, čez hip je planil od tal, da so deklice preplašene odskočile in je Koronova Francka na ves glas zajokala. Sam Francelj se je ustrašil — češ morda slepec le ni tako nedolžna žival, kot je mislil. Šel je po šolsko palico in odprl okno, da bi ga vrgel skozi. Toda slepec je bil razdražen. Ko se ga je dotaknila palica, je zasikal in se pognal kvišku. Tedaj je vstopil gospod katehet. »No, kaj pa imate tam zadaj?« Otroci so planili na svoja mesta in zategnili v pozdrav: »Hvaljen Jezus!« »Amen.« »Francelj, kaj pa ti počenjaš s palico?« Že se oglasi z jokavim glasom Koronova Francka: »Gada je prinesel v šolo, zdaj se ga še sam boji!« »Saj ni gad, slepec je!« se oglasi nekaj dečkov. »No, saj ni nič hudega; če je razdražen, ga pustite, da se umiri! Ti Francelj se drugič raje uči verouk, kakor da bi slepce lovil. K molitvi!«

Po molitvi so dali otroci katekizme na klop, a je zadonel glas s katedra: »Knjige pod klop!« Začelo se je izpraševanje za rede. Bližal se je konec šolskega leta. Gospod katehet je hodil med klopmi in izpraševal. Na slepca so že vsi pozabili. Ta se je odvil in počasi lezel ob zidu. Poizkusil je plezati kvišku, a je vselej zdrknil po gladkem ometu. Čez čas je rekel gospod katehet: »Ti, ki si slepca prinesel, ga vrzi skozi okno.« Bognarjev Francelj je proseče pogledal Tončka; bal se je, da bi se slepec ne zagnal vanj. Tonček je prijel slepca s palcem in kazalcem ter ga skozi odprto okno lahno izpustil na šolski vrt. Potem je sedel na svoje mesto. Katehet ga je resno pomeril z očmi in mu dejal: »Tonček, srečen boš, če boš vsa nasprotstva s tako mirno preudarnostjo odstranil.«

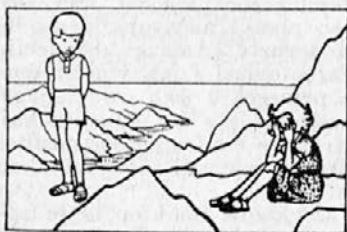
Lenkino maščevanje

(Zgodba v slikah.)

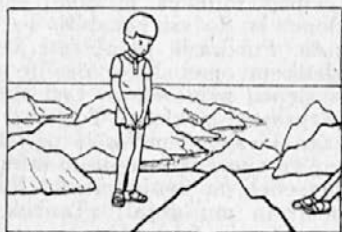
16. V trenutku je Janez spoznal vso grdobijo svojega zločina. Srce mu je vztrepetalo v veliki bolečini in začel je klicati: »Lenka, ljuba Lenka, kje si?« Po strmih pečinah se je spustil nizdol, da bi poiskal ubogo deklico.

17. Medtem so pa že opazili Lenkino nesrečo otroci, ki so se igrali na dolnjem koncu grape, in so prihiteli ponesrečenki na pomoč. Sirotica je bila vsa opraskana in na kolenu ji je tekla kri iz rane. Pobožno je obudila popolno kesanje ker je mislila, da bo morala vsak čas umreti.

18. Ko pa se je spomnila svoje mamice, ki je ne bo nikdar več videla, je bridko zajokala. Otroci so odhiteli po obveze, Janez pa se je boječe približal in zašepetal: »Lenka, maščuj se! Stori z menoj kar koli hočeš — samo ne jokaj!«

19. Stopil je za korak bližje, povetil je glavo in iz oči so mu pričele vreti solze: »Velik greh sem storil. Zelo se kesam in jutri bom šel k spovedi. Lenka, ali bi mi ti mogla odpustiti, kar sem ti hudega storil ves ta čas, odkar živiva skupaj na počitnicah?«

Veseli kotiček

Kratki lasje so zopet v modi.

Odgovornost.

Učiteljica: »Otroci, sedaj sem vam tudi s primeri lepo razložila, kaj pomeni beseda odgovornost. Ali bi mi vedel kdo od vas povedati še kak primer?«

Miha: »Jaz, gospodična! Vsi hlačni gumbi so mi odpadli razen enega. On sedaj edini nosi vso odgovornost.«

Razlog.

»Kako to, gospod, da imate že sive lase, brke pa še črne?«

»Ker so brki dvajset let mlajši od las.«

Po prometni nesreči.

»Koliko odškodnine zahtevate za zlomljeno nogo?«

»Sto tisoč lir.«

»Ste znoreli? Kaj mislite, da sem milijarder?«

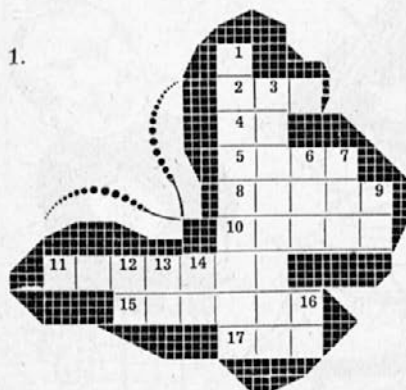
»Kaj pa vi? Mar mislite, da sem jaz stonoga?«

Psiček je žalosten.

»Gost: »Zakaj neki me vaš psiček tako žalostno gleda?«

»Ker jeste iz njegovega krožnika.«

U G A N K E

Vodoravno: 2 spis, 4 veznik, 5 zdravilna rastlina, 8 shramba krme, 10 drvarska podstava, 11 pleme, 15 gozdna žival, 17 vprašalnica.

Navpično: 1 šivalni pripomoček, 3 školjka, 6 žensko krstno ime, 7 reka v Egiptu, 9 veznik, 12 pijača starih Slovanov, 13 osebni zaimek, 14 igralna karta, 16 vzklik.

2.

K			
	K		
		K	
			K

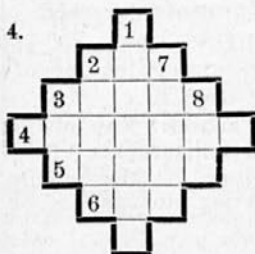
del hiše
ribja jajčka
obmorsko mesto
država v Aziji

3.

1	2	3	4
2			
3			
4			

Vodoravno in navpično:
1 človeški organ, 2 pretep, 3 del rastline, 4 narod severne Evrope.

4.

Vodoravno: 2 soprog, 3 obrtnik, 4 trg na Štajerskem, 5 žaltava, 6 razjeda železo.

Navpično: 1 isto kakor 4 vodoravno
2 " " 3 "
3 " " 2 "
7 " " 5 "
8 " " 6 "

5.

1	2	3
2		
3		

Vodoravno in navpično:
1 cesar, 2 predplačilo, 3 otok na Jadranu.

6.

R. KOS	Lisboa
--------	--------

Kaj je ta gospod po poklicu?

Zelo važno!

Z žalostjo smo ugotovili, da nekateri naročniki še do danes niso poravnali naročnine za »Lučko«. Zdaj je pa zares že prav skrajni čas. Saj je naročnina tako majhna, 5 Lir boš vendar zmogel. Potrudi se in pošlji hitro, ker sicer prihodnje številke ne boš prejel. Nerodno bi bilo to zate, ki si za »Lučko« tako zelo navdušen.

Naročnino pošlji na naslov:

Uprava »Lučke«, Ljubljana, Kopitarjeva 2.

Rešitev ugank v »Lučki« št. 4.

1. Navpično: 1. sveti večer, 2. dren, 3. km, 6. eden, 7. ar, 8. osa, 11. ena. — Vodoravno: 2. dve, 3. kreda, 4. meter, 5. edin, 8. oče, 9. sen, 10. karat.
2. kolo, opal, luna, uren, milo, brat.
3. Vodoravno in navpično: 1. mesar, 2. sir, 3. Pariz.
4. Vodoravno in navpično: 1. plot, 2. leto, 3. Oton, 4. Tone.
5. Nebotičnik.
6. Misijonar.

Vse uganke v »Lučki« št. 3 so pravilno rešili: Stibrič Jožica, 4. r., Novo mesto; Petrov-c Anica, 5. r., triše; Angela Vatovec, 2. r. mešč. šole, Rakek; Zakrajšek Melita, 2. r. mešč. šole, Vič; Novak Jožef, 4. r., Moste; Slavica Cvetan, Češnjice; Angela Cvetal, Vrh-Trebelno.

Izrebrana sta bila: Novak Jožef, uč. 4. r. lj. šole, Moste, in Stibrič Jožica, uč. 4. r. lj. šole, Novo mesto, Krekova ul. 4.

Dobita vsak lepo mladinsko knjigo.

»Lučko« izdaja in tiska Ljudska tiskarna v Ljubljani (predstavnik Jože Kramarič). — Stane za vse leto 5 lir. Urednik: Gen. lektor P. Krizostom Sekovanič O. F. M. Ljubljana, Marijin trg 4. — Uprava: Ljubljana, Kopitarjeva 2. H. Ničman. — Izhaja mesečno.